

Handleiding oefentoets begrijpend lezen

Cito M4

Vooraf

Een ervaring op veel scholen is dat, ongeacht welke methode begrijpend lezen, leerlingen op de Cito-toetsen begrijpend lezen vaak zwakker scoren dan op de methode-afhankelijke toetsen. Een oorzaak hiervoor zou kunnen zijn dat in de Cito-toetsen andere vraagvormen worden gehanteerd dan in de methodetoetsen. Om deze mogelijke oorzaak weg te nemen, is deze oefentoets ontwikkeld.

In deze oefentoets komen de vraagvormen voor die ook voorkomen in de toets Cito begrijpend lezen M4. Ook de tekstsoorten en het niveau van de teksten zijn overeenkomstig die Cito-toets.

Deze oefentoets is dan ook bedoeld om de leerlingen bekend te maken met de opgaven zoals die voorkomen in de toets Cito begrijpend lezen M4.

De teksten in de oefentoets hebben betrekking op thema 5 van groep 4: *Schelden doet geen zeer!*

Materiaal

Voor elke leerling:

- een kopie van de oefentoets
- een potlood en een gum

Samen

Voordat u de kopieën uitdeelt, vertelt u de leerlingen wat er gaat gebeuren:

Jullie krijgen van mij een oefentoets. Het is een leestoets. Deze oefentoets gaan we straks samen maken. We schrijven met een potlood. Het gummetje gebruik je als je een fout maakt.

U deelt de kopieën uit en vertelt waar de leerlingen hun naam moeten schrijven. U zegt:

We gaan de toets samen maken.

U wijst nu opgave 1 aan. U zegt:

In opdracht 1 staan 4 zinnen. Een zin staat achter letter A, een zin achter letter B, een zin achter letter C en een zin achter letter D.

U wijst hierbij de letters en de bijbehorende zinnen aan. U vervolgt:
De vier zinnen zijn samen een verhaaltje. Maar dat verhaaltje klopt niet, want de zinnen staan door elkaar. We moeten nu de eerste zin van dit verhaaltje vinden.

U leest de vier zinnen hardop voor, terwijl de leerlingen meelezen.

U vraagt vervolgens:
Wat is de eerste zin van het verhaaltje?

U vraagt enkele leerlingen naar hun antwoord. Vervolgens zegt u:
'Hassan komt uit school' is de eerste zin van het verhaaltje. Voor deze zin staat de letter B. Zet nu een rondje om letter B.

U controleert of alle leerlingen dit goed hebben gedaan en laat eventuele fouten uitgummen en verbeteren.

Hierna bespreekt u opdracht 2. U stelt de volgende vragen:
Welke opdracht staat er boven? (Zoek de eerste zin.). Dit betekent dat het weer een verhaaltje is, maar dat de zinnen weer door elkaar staan. Wat moet je nu eerst doen? (Alle zinnen eerst lezen.)

Nadat de leerlingen nu zelf de zinnen hebben gelezen vraagt u:
En wat is nu de eerste zin van het verhaaltje? (zin D) Wat moet je nu doen? (Een rondje zetten om de letter voor deze zin.)

U controleert weer of alle leerlingen dit juist hebben gedaan.

U wijst nu de tekst voor opdracht 3 aan. U zegt:
In dit verhaaltje is twee keer een stukje weggelaten. En op de plaats van zo'n weggelaten stukje zie je een cijfer staan, eerst een 1 en dan een 2.

U leest vervolgens het verhaaltje voor zonder de woorden te noemen die moeten worden ingevuld. U vervolgt met:
De vraag bij opdracht 3 is 'Wat past het best op plaats 1?' Om dit te weten moet je altijd eerst het hele verhaaltje lezen. En daarna lees je de vier antwoorden. Lees nu het verhaaltje en de vier antwoorden bij opdracht 3.

U bespreekt welk antwoord het best past en de leerlingen zetten rondje om de letter voor het goede antwoord (letter B).

Op dezelfde wijze behandelt u opdracht 4.

Samen met de leerlingen leest u de tekst *Grote jongens*. U vraagt wat dit voor een soort tekst is (gedicht). De leerlingen zetten bij opdracht 5 een rondje om de letter voor het goede antwoord (letter D). Vervolgens maken de leerlingen de opdrachten 5 en 6 zelfstandig. Na korte tijd bespreekt u deze opdrachten. Hebben de leerlingen voor elke opdracht het gedicht weer gelezen? En hebben ze eerst de vier antwoorden gelezen alvorens de goede te kiezen?

U controleert of de rondjes om de goede letters zijn gezet.

Samen met de leerlingen leest u de tekst *De maan*. Vervolgens zegt u:
Voor zin 2 zie je een rondje staan en voor zin 6 een blokje. De opdrachten 8 en 9 gaan over deze zinnen. Wat moet je doen bij opdracht 8? (De zin met het rondje ervoor nog eens lezen en daarna

de vraag beantwoorden.) Wat doe je voor je de vraag beantwoordt? (Eerst alle antwoorden lezen.) Wie weet het goede antwoord? (letter D). Zet een rondje om letter D.

Op dezelfde wijze behandelt u opdracht 9.

U geeft de leerlingen de opdracht de tekst *Plagen of pesten* te lezen en de opdrachten 10 en 11 zelfstandig te maken.

Na korte tijd leest u de tekst nog eens samen en bespreekt beide antwoorden.

Antwoorden

1	B
2	D
3	B
4	E
5	D
6	C
7	A
8	D
9	B
10	E
11	C